

"Bakı Dövlət Universiteti Azərbaycanın aparıcı təhsil ocağıdır"

İlham Əliyev

Şahmat Çempionatının açılışı

səh. 2

İraq mədəniyyət günləri keçirilib

səh. 2

Özünü fəth etməyi bacar!

Bakı Universiteti

1929-cu ildən çıxır
Təsisçi:
Bakı Dövlət Universiteti

№ 03 (1439)

23 aprel 2013-cü il

Akademik Zərifə Əliyeva - 90

səh. 3

Universitetimizin iki alimi təltif olunub

səh. 2

Anlaşma Memorandumu imzalanıb

səh. 2

AMEA ilə müqavilə imzalandı

səh. 2

Türk-Azərbaycan Hüquq Lüğətinin təqdimatı

səh. 4

"Gənc istedadlar"ın növbəti qaləbəsi

səh. 4

British Council-un BDU-da təlimi

səh. 7

Professor BDU-da mühazirələr oxuyub

səh. 8

YENİ NƏŞRLƏR

səh. 8

Köçürən tələbələr

səh. 8

BDU-da Ümümmillə lider Heydər Əliyevin 90 illik yubileyi münasibətilə futbol yarışının açılış mərasimi keçirilib

"Yeni jurnalistlər nəslə"

səh. 5

HƏYATINI UNIVERSİTETƏ BAĞLAYANLAR - layihə

səh. 5

Tələbəmiz yarışda qalib olub

səh. 5

Müəllimlərimizin tələbəlik xatirələri - yeni layihə

səh. 6

"Bakı İtalyan şəhərlərinə bənzəyir"

səh. 7

Avstraliya jurnalisti-kasına səyahət

səh. 8

Universitetimizin iki alimi təltif olunub

Bakı Dövlət Universitetinin iki alimi - rektor, akademik Abel Məhərrəmov və Fizika fakültəsinin professoru Eldar Məsimov Avropa Elm və Sənaye Palatası (AESP) tərəfindən Keyfiyyət diplomuna və Avropa qızıl medalına layiq görüldülər. Bu barədə AESP-nin Rusiya Federasiyası və MDB üzrə təmsilçiliyinin rəhbəri, professor Fernando de Melonun məktubunda bildirilir.

AESP-nin mükafatı Avropada ən nüfuzlu mükafatlardan sayılır. Belə ki, 2012-ci ildə qurum tərəfindən təltif olunanlar arasında professor L.Roşal, professor L.Bokeriya və s. var.

Futbol yarışının açılış mərasimi keçirilib

Bakı Dövlət Universitetində ümummilli lider Heydər Əliyevin 90 illik yubileyi münasibətilə universitetin 17 fakültəsi və xarici tələbələrə ibarət bir komandanın iştirakı ilə futbol yarışının açılış mərasimi keçirilib.

Mərasimdə çıxış edən universitetin rektoru, akademik Abel Məhərrəmov təbriklərini çatdırıb. Bildirib ki, bu gün Bakı Dövlət Universitetinin start verilən futbol turniri may ayının əvvəllərində yekunlaşacaq və

qaliblərə qiymətli hədiyyələr veriləcəkdir. Rektorun sözlərindən məlum olub ki, ümummilli lider Heydər Əliyevin 90 illik yubileyi ilə əlaqədar universitetdə bir neçə idman növü üzrə yarışlara start verilib: "İki gün əvvəl müəllimlər arasında şahmat çempionatına start verdik. Bundan başqa, universitetdə yubileyə əlaqədar bir neçə mühüm tədbirlər planlaşdırılmışdır. Bu sıraya elmi konfranslar, simpoziumlar, müsabiqələr bir neçə yeni istifadəyə verilən laboratoriya, kafedra-

rın açılışı daxildir. Bütün bunlara baxmayaraq, kütləvi idman növlərinin - futbol, voleybol, şahmat kimi idman növləri üzrə yarışlara xüsusi önəm veririk. Bu istiqamətdə idmançılara uğurlar arzu edirik. Qoy güclülər qalib gəlsin". Rektor son illər idmanın bütün sahələrinin sürətli inkişafından, yeni idman qurğuları, olimpiya komplekslərinin tikilib istifadəyə verilməsindən, Sidney, Afina, Pekin Yay Olimpiya oyunlarında idmançılarımızın Azərbaycanı ləyaqətlə təmsil etmə-

sindən də danışmış və bu uğurları Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında görülen böyük işlərin nəticəsi kimi xarakterizə edib.

Daha sonra təhsil nazirinin müavini Qulu Novruzov, YAP-ın Yasamal rayon təşkilatının sədri Fikrət İsmayılov da çıxış ediblər.

Tədbir konsert proqramı ilə davam edib, fakültələr arasında futbol oyunu izlənilib.

Şahmat çempionatının açılışı olub

Ümummilli lider Heydər Əliyevin 90 illik yubileyi münasibətilə şahmat çempionatının açılış mərasimi olub.

Rektor, akademik Abel Məhərrəmov ulu öndər Heydər Əliyevin idmanın inkişafına dair böyük önəm verdiyini, ümummilli liderin ideyalarının Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla həyata keçirildiyini, dövlət başçısının şahmatın maddi-texniki təminatının möhkəmləndirilməsi, elmi-metodiki və normativ hüquqi

bazasının təkmilləşdirilməsi məqsədilə imzaladığı sərəncamların əhəmiyyətini qeyd edib. Eyni zamanda, şahmatın inkişafı üçün əhəmiyyətli proqramların, tədbirlərin reallaşdırıldığını qazanılan nailiyyətlərdən olduğunu deyib.

Rektor əlavə edib ki, BDU Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin təşkilatçılığı ilə keçirilən şahmat çempionatı mayın 10-dək davam edəcək. Yarışlarda universitetin 17 fakültəsi üzrə 30 nəfər müəllim-əməkdaşın iştirakı nəzərdə tutulub. Yarışların sonunda 1, 2 və 3-cü yeri qazanan qaliblərə diplom və pul mükafatı təqdim

ediləcək. Rektorun çıxışının sonunda bütün iştirakçılara müvəffəqiyyətlər arzulayıb.

Qeyd edək ki, açılış mərasimində Azərbaycan Respublikasının Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi sədrinin müavini, beynəlxalq qrossmeyster Aynur Sofiyeva, Bakı Metropoliteninin rəisi Tağı Əhmədov, YAP-ın Yasamal rayon təşkilatının sədri Fikrət İsmayılov, Azərbaycanın şahmat yığmasının baş məşqçisi Fikrət Sidefzadə iştirak edib.

BDU ilə Slovakiyanın Sladkoviçovo Ali Məktəbi arasında Anlaşma Memorandumu imzalanıb

Rektor Abel Məhərrəmov Slovakiya Parlamentinin Elm və Təhsil Komitəsinin sədri, Sladkoviçovo Ali Məktəbinin rektoru professor Moymir Mamoykanı, Sladkoviçovo Ali Məktəbinin Elm və Xarici Əlaqələr

üzrə prorektoru professor Miroslav Danişi, Azərbaycanın Slovakiyadakı Fəxri Konsulu, Sladkoviçovo Ali Məktəbinin İdarə Heyətinin sədri professor Cəlal Qasımovu və Slovakiya səfirliyinin əməkdaşı Dominika

Fifikovanı qəbul edib.

Rektor BDU-nun yaradılması və inkişaf tarixindən, dünyanın aparıcı ölkələrinin ali məktəbləri ilə ikitərəfli əlaqələrdən danışmış, Slovakiyanın Sladkoviçovo Universiteti ilə elm və təhsil sahəsində münasibətlərin inkişaf etdirilməsində maraqlı olduğunu bildirmişdir.

Təmsil etdiyi universitet barədə məlumat verən professor Moymir Mamoyka da öz növbəsində BDU ilə əməkdaşlıqda maraqlı olduğunu qeyd edib.

Daha sonra universitetlərarası beynəlxalq əlaqələrin inkişafı barədə Anlaşma Memorandumu imzalanıb.

Qeyd edək ki, Memorandumda tədqiqatçı, aspirant və magistrantların mübadiləsi, birgə layihələr üzərində elmi araşdırmaların aparılması, alimlərin və müəllimlərin ixtisaslarını artırmaq məqsədilə təcrübə mübadiləsinin həyata keçirilməsi kimi məsələlər əks olunub. Bundan başqa birgə seminar və konfransların təşkili, qarşılıqlı maraq doğuran layihə və proqramlarda birgə iştirak da nəzərdə tutulub.

Sonra qonaqlar BDU-nun laboratoriyaları və elmi mərkəzlərində olublar. Qonaqlar Universitetdən xoş təəssüratla ayrılıblar.

İraq mədəniyyət günləri keçirilib

Akademik Abel Məhərrəmov İraq İslam Respublikasının ölkəmizdəki səfiri Heydər Şiye Qubeyşi əl-Barrakı qəbul edib. Səfirə universitet haqqında məlumat verən akademik Abel Məhərrəmov onun tarixindən, inkişaf mərhələlərindən, beynəlxalq əlaqələrindən, Azərbaycan-İraq münasibətlərindən danışmış.

Öz növbəsində qəbul üçün rektora təşəkkür edən səfir Heydər Şiye Qubeyşi əl-Barrak ölkələrarası münasibətlərdən məmnunluq ifadə edib. Səfir hələ Sovet dövründən - 1974-cü ildən İraqın Azərbaycanda nümayəndəsinin fəaliyyət göstərdiyini bildirmiş və diplomatik münasibətlərin 40 illik yubileyinə hazırlaşdıklarını bəyan edib. Azərbaycanda 300-dən çox iraqi tələbənin təhsil aldığı deyən səfir yaxın gələcəkdə onların sayının 1000 nəfərə çatdırılacağını diqqətə çatdırıb. Bu baxımdan universitetlərarası əməkdaşlığın genişləndirilməsində, ərəb dilinin daha da inkişafı baxımından tələbə, müəllim mübadiləsində maraqlı olduqlarını bildirmişdir. Səfirin sözlərindən məlum olub ki, iraqililər, xüsusən Kerkükdən olan türkmən tələbələr Azərbaycanda təhsil almaq istəyirlər.

Rektor Abel Məhərrəmov səfirin təkliflərini yüksək qiymətləndirib. Eyni zamanda, diplomatik münasibətlərin 40 illiyi münasibətilə beynəlxalq konfrans və simpoziumların keçirilməsi barədə fikir mübadiləsi aparılıb.

Sonra İraq Mədəniyyət günü ilə əlaqədar bu ölkənin mədəniyyət nümunələri təqdim olunub, rəqslər nümayiş etdirilib.

Səfir sonda BDU ilə yaxından tanış olub, elmi-tədqiqat laboratoriyalarına, mərkəzlərə baxıb və yüksək təəssüratla ayrılıb.

AMEA ilə iki müqavilə imzalandı

Bakı Dövlət Universiteti ilə Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Geologiya, Fəlsəfə, Sosiologiya və Hüquq institutları arasında əməkdaşlığa dair müqavilə imzalanıb.

Əvvəlcə rektor, akademik Abel Məhərrəmov imzalanacaq müqavilələr haqqında məlumat verib. Qeyd edib ki, BDU-da tədris prosesinin elmi tədqiqatla əlaqələndirilməsi, elm və təhsilin istehsalatla inteqrasiyasının gücləndirilməsi, tələbə, magistrant və doktorantlarda tədqiqatçılıq və peşə fəaliyyəti üçün zəruri olan bilik, bacarıq və vərdişlərin formalaşdırılması, müxtəlif elm sahələrində elmi yeniliklərin və innovasiyaların tədris prosesində tətbiqi, müvafiq ixtisas sahələri üzrə aparıcı mütəxəssislərin tədris prosesinə cəlb edilməsi və birgə elmi tədqiqatların aparılması istiqamətində bir sıra addımlar atılıb. AMEA-nın ayrı-ayrı elmi təşkilatları və

İnstitutları arasında imzalanacaq müqavilə və anlaşma memorandumları kimi bu gün imzalanacaq müqavilələr də son dərəcə böyük əhəmiyyət kəsb edir.

Tədbirdə çıxış edən AMEA-nın vitse-prezidenti, akademik Akif Əlizadə də imzalanacaq müqavilələrin faydalı olacağına əminlik ifadə edib.

Müqavilələri rektor, akademik Abel Məhərrəmov və AMEA-nın Geologiya İnstitutunun direktoru, akademik Akif Əlizadə, Fəlsəfə, Sosiologiya və Hüquq İnstitutunun direktoru, professor İlham Məmmədov imzalayıblar.

Respublikamızın elm və təhsil ocaqlarında, tibb sahəsində elmlər doktoru, professor və akademik rütbələrinə qədər yüksələn tədqiqatçı-alim qadınların böyük bir nəslə yetişmişdir. Akademik Zərifə xanım Əliyeva isə nəinki bizim, hətta dünya qadın-alimlərinin ən ön cərgəsində özünə şərəfli yer tutan görkəmli alimlərimizdən biri olmuşdur.

Xalqımızın tibb sahəsində öz əsərləri ilə tanınan oftalmoloq alimi akademik Zərifə xanım Əliyeva dünya elmi xəzinəsinə töhfəsini vermişdir. Zərifə xanım Əliyevanın həyat fəlsəfəsi, mənəvi dünyası, oftalmologiya elminin inkişafındakı xidmətləri o qədər zəngin və çoxcəhətlidir ki, onun fəaliyyətinə nəzər salarkən, bu dahi insanın genişmiqyaslı şəxsiyyət olması qənaətinə gəlmək olur. Zərifə xanımın fitri istedadı malik novator alim, pak və nadir bir insan kimi yaşadığı dərin mənəvi ömrü, keçirdiyi şərəfli həyat yolu hər bir Azərbaycan qadını, hər bir alim və həkim üçün həyat və mənəviyyət dərsi, kamillik və müdriklik məktəbidir. Onun elmi, tibbi və pedaqoji fəaliyyəti, hər kəs üçün örnək olan yüksək mənəvi keyfiyyətləri haqqında çoxsaylı məqalə, kitab və əsərlər yazılıb və yazılacaqdır. Zərifə xanım Əliyevanın zəngin elmi irsi oftalmologiyanın müxtəlif sahələri üzrə apardığı tədqiqatlar, qazandığı nailiyyətlər, yaratdığı fundamental əsərlər Azərbaycan tibb elminin parlaq səhifəsidir.

Akademik Zərifə xanım Əliyeva oftalmologiyanın aktual mövzularına həsr edilmiş, tədqiqatlar aparmış, fədakar həkim kimi bir sıra göz xəstəliklərinin müalicəsində, o cümlədən Azərbaycanda traxomanın kökünün kəsilməsində böyük əmək sərf etmiş, xəstəliyin müxtəlif mərhələlərinin öyrənilməsi və müalicə metodlarının axtarılması yollarında dəyərli elmi-tədqiqatlar aparmışdır.

Alimin elmi fəaliyyətinin istiqamətlərindən biri gözün oftalmoloji, histomikroskopik, histokimyəvi tədqiqinə həsr edilmişdir. Bu istiqamətdə apardığı elmi-tədqiqat işlərinin nəticələri onun "Yaşla əlaqədar gözün və görmə siniri yollarının dəyişməsi", "Gözün hidrodinamik sisteminin anatomo-fizioloji xarakteristikası" adlı monoqrafiyalarında geniş və etraflı şəkildə öz əksini tapmışdır.

Zərifə xanımın elmi fəaliyyətinin digər sahələrindən biri klinik diaqnostik istiqamətdə apardığı tədqiqatlardır ki, onların nəticələri həkimlər üçün yazılmış dərs vəsaiti və monoqrafiyalarda cəmləşmişdir. Bu əsərlər arasında "Kəskin konyunktivitlər", "Keratitlər, gözün damarlı traktının, torlu qişanın, görmə sinirinin xəstəlikləri, kataraktalar", "Qlaukoma və gözün hipertenziyası", "Görmə orqanının zədələnməsi", "Göz yaş axmasının fiziologiyası və histologiyası", "Şəkərli diabetdə göz xəstəlikləri", "Gözün mikrocərrahiyyəsi", "Göz bəbəyi haşiyəsinin adaptasiyası və müdafiə funksiyası" və b. oftalmoloji elmi ictimaiyyət və praktik həkimlər tərəfindən böyük rəğbətlə qarşılanmışdır. Alim göz yaş aparatının xəstəliklərinin öyrənilməsinə xüsusi diqqət yetirmiş, bu sahə-

Akademik Zərifə Əliyeva - 90

yə həsr etdiyi "Yaşaparıcı yolların fiziologiyası", "Yaşaparıcı yolların cərrahi müalicəsi", "Göz yollarının qoruyucu cərrahiyyə üsulları" və b. əsərləri ilə Azərbaycan lakrimologiyasının əsasını qoymuşdur.

Zərifə Əziz qızı Əliyeva 1923-cü il aprelin 28-də Naxçıvan Muxtar Respublikası Şərur rayonunun Şaxtaxtı kəndində dünyaya göz açıb. 1942-ci ildə orta məktəbi bitirdikdən sonra o, Azərbaycan Dövlət Tibb İnstitutunun müalicə-profilaktika fakültəsinə daxil olub və 1947-ci ildə həmin institutu bitirib. Sonra o, Moskva şəhərində Mərkəzi Həkimləri Təkmilləşdirmə İnstitutunda oftalmologiya üzrə ixtisaslaşdırma kursu keçib.

Z.Əliyevanın elmi tədqiqatlara olan sonsuz marağı onu Azərbaycan Oftalmologiya Elmi-Tədqiqat İnstitutuna gətirib çıxarmış və o, orada həkim-ordinator kimi işə başlamışdır. Z.Ə.Əliyeva 1950-ci ildə aspiranturaya daxil olmuş, aspiranturanı bitirdikdən sonra respublika Oftalmologiya Elmi-Tədqiqat İnstitutunda elmi işçi olmuşdur.

Həmin illərdə Azərbaycanı traxoma göz xəstəliyi bürümüşdü. O zaman xəstəliyə qarşı təsirli müalicə üsulları yox idi və onunla mübarizə təkə oftalmologiya elmi üçün deyil, bütövlükdə respublikanın səhiyyəsi üçün mühüm əhəmiyyət daşıyırdı. Belə bir dövrdə Zərifə xanım traxoma xəstəliyinə qarşı aparılan müalicəvi və profilaktik tədbirlərin təşkilində və keçirilməsində fəal iştirak edir. Konkret müalicə təcrübəsindən başqa o, Azərbaycanda traxoma xəstəliyinin daha geniş yayıldığı rayonlara gedir, həkim-oftalmoloqlara məruzələr oxuyur, əhali arasında çoxlu söhbətlər aparırdı. Moskvada mərkəzi Həkimləri Təkmilləşdirmə İnstitutunda Oftalmologiya elmi və onun klinik istiqaməti üzrə yeni ixtisasa yiyələnir. 50-ci illərin axırlarına yaxın Zərifə xanım artıq Azərbaycan Elmi-Tədqiqat Oftalmologiya İnstitutunun elmi işçisi, 60-cı ildən başlayaraq böyük elmi işçi, Azərbaycan Həkimləri Təkmilləşdirmə İnstitutunda göz xəstəlikləri kafedrasında dosent, sonralar professoru və kafedra müdiri vəzifələrinə qədər yüksəlir, 1977-ci ildə isə o H.Helmholts adına Moskva Göz Xəstəlikləri Elmi-Tədqiqat İnstitutunda "Azərbaycanın bir sıra kimya müəssisələri işçilərinin görmə or-

qanın vəziyyəti" mövzusunda tibb elmləri doktoru alimlik dərəcəsi almaq üçün öz dissertasiya işini müvəffəqiyyətlə müdafiə edir.

Akademik Zərifə Əliyevanın elmi-təcrübə, nəzəri və praktik-tətbiq fəaliyyət dairəsi çox geniş olub. O görmə üzvünün fizioloji, morfoloji, funksional və patoloji xüsusiyyətlərini dərinlən öyrənmiş alim-mütəxəssis idi. Dünya oftalmologiya elmi sahəsində ilk yüksək səviyyəli mütəxəssis idi ki, oftalmoloji bilikləri sənayenin ən müxtəlif peşə ixtisaslarında çalışan insanlarda yaranan göz xəstəliklərinin diaqnostikası, müalicəsi və profilaktikası məsələlərinin həllində tətbiq etməyə uzun illər ərzində böyük səy göstərmişdir. Onun elmi və klinik araşdırmalar nəticəsində hazırlayıb çap etdirdiyi "Şin istehsalında gözün peşə patologiyası", "Xroniki yod intoksikasiyası ilə bağlı oftalmologiya", "Yod sənayesində gözün peşə xəstəliyinin profilaktikası" kimi əsərləri buna əyani sübutdur. 1981-1985-ci illər ərzində professor Z.Əliyeva bir neçə monoqrafik elmi əsər çap etdirir. Onların arasında "Gözün hidrodinamik sisteminin anatomiya-fizioloji xüsusiyyətləri" (Bakı, Azərneşr, 1981), "Zabolevanie qlaza pri saxarnom diabete" xəstəlikləri, Daşkənt "Mediuna", 1982), "İridodiyagnostikanın əsasları" (Bakı, Azərneşr, 1982), "Göz yaş axacaqlarının fiziologiyası" (Bakı, Azərneşr, 1982), "Актуальные вопросы офтальмологии", (N.B.Şulpina və L.F.Mosetova ilə birlikdə, Bakı, Azərneşr, 1983), "Терапевтическая офтальмология" (Moskva, Медицина, 1985) kimi çox maraqlı, yüksək elmi səviyyəli kitabları göstərmək olar.

Elmi yaradıcılığının ən məhsuldar bir dövrünü Z.Əliyeva Azərbaycan Elmlər Akademiyasında, A.Qarayev adına Fiziologiya İnstitutunda işləməyə həsr edir. O, Fiziologiya İnstitutunda 7 il ərzində, 1979-1985-ci illərdə, laboratoriya müdiri vəzifəsində çalışır. Bakı şəhərində ən nəhəng sənaye müəssisələrindən biri olan kondisionerlər zavodunda fəaliyyət göstərən "Görmənin fiziologiyası" laboratoriyasını açır, zavodun fəhlə və qulluqçularında sənaye çirklənmələri ilə bağlı olaraq yaranan göz xəstəlikləri, onlara qarşı geniş müalicə-profilaktik tədbirləri həyata keçirir.

Böyük elmi yaradıcılıq fəaliyyətinə, oftalmologiyanın inkişaf etdirilməsində çoxillik və yüksək nailiyyətlərə görə o Azərbaycan Elmlər Akademiyasının həqiqi üzvü seçilir, SSRİ Tibb Elmləri Akademiyasının akademik M.İ.Averbax adına mükafata layiq görülür. Z.Əliyeva həmin mükafatı alan "İlin qadın-alimi" olmuşdur. O, Ümumittifaq Oftalmoloqlar Cəmiyyəti Rəyasət heyətinin üzvü, Azərbaycan Oftalmologiya Cəmiyyəti idarə heyətinin və "Вестник офтальмологии" elmi - praktik jurnalın redaksiya heyətinin üzvi kimi Ümumittifaq miqyasında göz xəstəliklərinin diaqnostikası, müalicəsi və profilaktikası sahəsində tibbi-təşkilatı işlərinin inkişaf etdirilməsi və təkmilləşdirilməsi çox böyük rol oynamışdır. Onun bu sahədə irəli sürdüyü çoxsahəli səmərəli təkliflər və metodik-nəzəri tövsiyələr mütəxəssislər tərəfindən bəyənilmiş, öz praktik işlərində onlardan geniş istifadə edilmişdir. Elmin inkişafına akademik Z.Əliyevanın göstərdiyi xidmət dövlət tərəfindən yüksək qiymətləndirilmiş, ona əməkdar elm xadimi fəxri adı verilmiş, qırmızı Əmək Bayrağı ordeni və medallarla təltif edilmişdir.

Zərifə xanım Əliyevanın yüksək şəxsi, insani keyfiyyətləri onun sağlığında da, o dünyasını dəyişəndən sonra da, indinin özündə də sözün əsl mənasında dillər əzbəri olmuş və qalmaqdadır. Tam səmimi olaraq deməliyik ki, bu alim-qadın hərtərəfli inkişaf etmiş yüksək mənəviyyətə, əxlaqi saflığa malik, olduqca mədəni insan və nümunəvi ziyalı olub. Onun həmkarları, onu özünə çox doğma sayan insanlar etiraf ediblər ki, fəhlə də, qulluqçu da, kəndli də, şəhərli də Zərifə xanımdan həmişə bir qayğı görüb. Onun yaxın əməkdaşlarından olmuş tibb elmləri doktoru, göz xəstəlikləri üzrə tanınmış mütəxəssislərdən biri Məmməd Sultanov deyirdi ki, zavod şəraitində elmi-tədqiqat laboratoriya rəhbəri vəzifəsində işlədiyi uzun illər ərzində Zərifə xanımın mülayim və səmimi danışmaq tərzi, onun başqalarına münasibətdə göstərdiyi qayğıkeşlik, fəhlələri müayinə edərkən göstərdiyi qayğı adamı heyrləndirir və valeh edirdi.

Qədim dövrlərdə böyük filosof və yazıçı olmuş, böyük şəxsiyyətlərin, hökmdarların, sərkərdələrin həyatı haqqında onlarla kitabın müəllifi Plutarx yazırdı ki, insanın daxili aləmini, qəlbinə, xarakterini bilmək üçün uzun-uzadı müşahidələrə ehtiyac yoxdur, vacibdir ki, onun gözələrinin baxışına, üzünün cizgilərinə, dilindən çıxan bir-iki sözə, oturuşuna, yazısına diqqət yetirəsiniz, bütün bunlar o insanı gözəl tanımaq və düzgün qiymətləndirmək üçün kifayət edər.

70-ci illərin axırlarında SSRİ Elmlər Akademiyasının və Azərbaycan Elmlər Akademiyasının təşəbbüsü ilə Bakı şəhərində bizim Elmlər Akademiyasının təzə binasının dəyirmi iclas zalında "Zülalların biosintezini və funksiyalarını" məsələlərinə həsr edilmiş Ümumittifaq elmi konfrans keçirildi. Zərifə xanımın İttifaq miqyasında olan nüfuzuna görə konfransda o dövrün ta-

nınmış alimləri, tədqiqatçıları, o cümlədən respublikamızın elm, təhsil və tibb sahəsində çalışan görkəmli mütəxəssislər iştirak edirdilər.

Zərifə xanım dəfələrlə deyirdi ki, həkimlə xəstənin birbaşa əlaqəsi müalicənin əhəmiyyətini yüksəldir, xəstəyə ümid verir, orqanizmin xəstəliyə qarşı müqavimətini artırır və bəzən dava-dərmandan da güclü təsir göstərir. Zərifə xanım həkim və xəstənin qarşılıqlı münasibətlərinin əsas qaydalarını tərtib etmiş, müalicə həkiminin diaqnostika və müalicə prosesində aparıcı rolunu göstərmiş, bütün tibb işçilərinin təkə təhsilinin yox, həm də tərbiyəsinin vacibliyini ön plana çəkmişdir. Alim həkim-xəstə münasibətlərinə toxunaraq insanlar arasında ən incə, yaxın və həssas münasibətlərin məhz həkimlə xəstə arasında olduğunu göstərmiş və "həkim xəstənin ən doğma adamıdır" demişdir. Zərifə xanımın tibbi etika və deontologiyaya dair məqalə və əsərləri ilə, həm də adi adamlardan böyük dövlət rəhbərlərinə qədər hamının hörmət və ehtiramını qazandıran nümunəvi ziyalı kimi ucalmışdır.

Dünya oftalmologiya elminin tanınmış simaları Zərifə xanım Əliyeva haqqında tarixi sözlər demişlər. Moskva oftalmoloji məktəbi Zərifə xanımın oftalmologiya elminin mirvarisi adlandırır. Dünya şöhrətli oftalmoloq akademik A.Nesterov demişdir. "Zərifə Əliyeva çox ağıllı insan və böyük professional idi. Mən onu öz sahəsinin məşhur alimi hesab edirəm. Oftalmologiyada o, bir nömrəli mütəxəssis idi". Akademik N.Puçkovskaya "Xeyirxahlıq Zərifə xanımın həyat tərzi idi" deyərək, alimin yüksək insani keyfiyyətlərə malik olduğunu vurğulamışdır. Professor A.Brovkina onu nəciblik və mənəvi paklıq timsali adlandırmışdır. Professor N.Şulpina Zərifə xanımın dünya şöhrətli alim adlandıraraq, "biz onu sevmişik, sevirik və ömrümüzün sonuna qədər sevəcəyik" demişdir.

Görkəmli dövlət və elm xadimi, bütün bilik və bacarığını xalqa xidmətə sərf etmiş Əziz Məmmədke- rim oğlu Əliyevin ailəsində dünyaya göz açan Zərifə xanım valideynlərinə layiqli bir övlad, məşhur alim, tanınmış həkim, istedadlı insan, Azərbaycan Respublikasının sabiq Prezidenti Heydər Əliyevin həyat yoldaşı və xalqımız tərəfindən çox sevilən Azərbaycan respublikasının Prezidenti İlham Əliyev üçün qayğıkeş ana idi.

Respublikamızın elm ictimaiyyəti bu gözəl insan, əvəzsiz elm xadimi, istedadlı alimin 90 illik yubileyini təntənəli şəkildə qeyd edir. Biz də xalqımızın ziyalı xanımını 90 illik yubileyi münasibətilə xoş duyğularla yad edir, Allahdan ona rəhmət diləyirik.

Akif QULİYEV,
Biologiya fakültəsinin dekanı,
professor

Əli ƏLİYEV,
İnsan və heyvanların
fiziologiyası kafedrasının
müdiri, professor

Türk-Azərbaycan Hüquq Lüğətinin təqdimatı

Aprelin 17-də Türkiyə Ədliyyə Akademiyasının nümayəndə heyətinin iştirakı ilə birgə Türk-Azərbaycan Hüquq Lüğətinin təqdimat mərasimi keçirilib. Təqdimat mərasimində çıxış edən rektor, akademik Abel Məhərrəmov bildirib ki, Türkiyə ilə Azərbaycan arasında qarşılıqlı əməkdaşlıq münasibətləri getdikcə daha geniş və hərtərəfli xarakter kəsb etməyə başlayıb. Bu ümumi proses çərçivəsində hər iki qardaş ölkənin hüquq sistemində fəaliyyət göstərən müxtəlif təşkilat və müəssisələr arasında da qarşılıqlı əməkdaşlıq münasibətləri getdikcə inkişaf etməkdədir. Rektor həmçinin xatırladı ki, bu səpkidə olan fəaliyyətlər çərçivəsində Türkiyə Respublikası Ədliyyə Akademiyasının Prezidenti

ve onu müşayət edən heyət 2012-ci ilin fevralında BDU-ya olan ziyarəti əsnasında BDU-nun Hüquq fakültəsində də görüş keçirib. Bu görüş əsnasında iki qardaş ölkənin hüquq sahəsindəki müxtəlif qarşılıqlı əməkdaşlıq münasibətlərinin

inkişafı barəsində müzakirələr aparılarkən Ankara Universiteti ilə BDU arasında hüquqşünaslıq ixtisası üzrə ikili diplom proqramı haqqında da məlumat verilib. Akademik bildirib ki, bu nöqteyi-nəzərdən ortaq "hüquq lüğəti"nin hazırlanmasının

iki qardaş ölkə arasında hüquqi sahədəki yaxınlaşmaya ciddi töhvə verəcək.

Daha sonra çıxış edən BDU-nun Hüquq fakültəsinin dekani, professor Əmir Əliyev qeyd edib ki, bu lüğət BDU-Ankara ikili diplom proqramı çərçivəsində təhsil fəaliyyətinin həyata keçirilməsində böyük əhəmiyyət və rola malik ola biləcək. Belə ki, həm ikili diplom proqramı çərçivəsində təhsil fəaliyyətinə cəlb olunan türküyəli tələbə və professor-müəllim heyəti tərəfindən Azərbaycan qanunvericiliyinin və hüquq ədəbiyyatının mənimsənilməsinə, həm də azərbaycanlı tələbə və professor-müəllim heyəti tərəfindən Türkiyə qanunvericiliyi və hüquq ədəbiyyatının mənimsənilməsinə xeyli asanlaşdıracaq. Bundan başqa, bu lüğət təkcə universitet səviyə-

yəsində deyil, bütün Azərbaycan miqyasında istər dissertasiya işlərinin hazırlanmasında, istərsə də müxtəlif hüquq mühafizə orqan və təşkilatları arasında qarşılıqlı yazışma və birgə layihələrin hazırlanmasında asanlıqlar və yeni imkanlar təmin edəcəkdir.

Daha sonra Türkiyə Ədliyyə Akademiyasının İdarə Heyətinin üzvü, Yüksək Seçim Kurulu Başkanı Sadi Güvenin və Türkiyə Ədliyyə Akademiyasının hakim heyətinin üzvü, Azərbaycanca-Türkçə hüquq lüğətinin redaksiya heyətinin üzvü, professor Dr.Ejder Yılmazın çıxışları olub.

Qeyd edək ki, lüğətin 5 müəllifi var: Fərhad Mehdiyev, Sərvər Süleymanlı, Mübariz Yolçuyev, Elçin Xələfov və İsmayıl İsmayılı. Elmi redaktoru isə Hüquq fakültəsinin dekani professor Əmir Əliyevdir.

Mətbuat xidməti

3-6 aprel tarixlərində Azərbaycan Respublikasının Təhsil, Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, İDEA, Dövlət Neft Şirkəti (ARDNŞ), İctimai Televiziya və Radio Yayımları Şirkətinin dəstəyi, "Çağ" Öyrətim və "INEPO-EUROASIA" ekologiya ictimai birliyinin təşkilatçılığı ilə ümummilli lider Heydər Əliyevin 90 illik yubileyinə həsr olunmuş Ətraf Mühitin Mühafizəsi VII Beynəlxalq Layihə Olimpiadası (INEPO-EUROASIA) keçirilib.

İlk dəfə 2007-ci ildə Azərbaycanda keçirilən bu olimpiadada dünyanın 17 ölkəsindən 70-ə yaxın şagird iştirak edirdisə, növbəti illərdə olimpiadaya marağın artması ilə əlaqədar iştirakçı ölkələrin və şagirdlərin sayı da artıb. Builki olimpiadada şagirdlərimiz seçim turunda qəbul edilmiş 52 layihə, müxtəlif qitələrin 45 ölkəsindən 500 iştirakçı isə 78 layihə təqdim etdi.

Olimpiada şagirdlərdə ekoloji şüuru inkişaf etdirmək, ətraf mühi-

"Gənc istedadlar"ın növbəti qələbəsi

tin mühafizəsi problemlərinə diqqət yönəltmək, onların həlli yollarını göstərmək məqsədilə keçirilib. Qiymətləndirmə zamanı elmi işin olması, məqsədin dəqiqliyi, gərəkliliyi, material və metodun kifayət qədər olması, əldə olan dəlillərin şərhli, nəticənin məqsədlə əlaqəsi, fikir mübadiləsi və gələcəklə bağlı təkliflərin varlığı, layihənin ətraf mühitə nə dərəcədə faydalı olması; fikrin orijinallığı, xüsusən problemlərin həlli ilə bağlı təkliflərin günümüzün şərtlərinə tətbiqiliyi məsələləri əsas meyar kimi götürüldü.

5 apreldə təntənəli açılış mərasimi keçirilib. Çıxış edən Heydər

Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva tədbirin Azərbaycan və dünya üçün əhəmiyyətindən danışdı. O söyləyib ki, yaşadığımız bu planetin təhlükəsizliyi, firavanlığı və mövcudluğunun davam etməsi olimpiadaya təqdim edilən layihələrin həyata keçirilməsindən asılıdır. Çıxışının sonunda ona Məktəblilərin Ətraf Mühitin Mühafizəsi VII Beynəlxalq Layihə Olimpiadasının Təşkilat Komitəsinin İdarə Heyəti adından xüsusi mükafat verilib.

Şəhərimizin qonaqları, elm və təhsil işçiləri, məktəblilər və tələbələr təqdim olunan layihələri maraqla qarşılayıblar. Şagirdlərimiz

yalnız biliklərini, təbiət haqqında olan layihələrini deyil, onu necə sevdiklərini də nümayiş etdiriblər.

"Gənc istedadlar" liseyinin 9-cu sinif şagirdləri: Abbasov İbrahim Ədalət oğlu və Əliyeva Güler Rəşad qızının liseyin fizika müəllimi Fazil Orucovun rəhbərliyi ilə hazırladıqları "Kənd təsərrüfatı bitkilərinin ulturasəsə zıyanvericilərdən qorunması" adlı layihədə irəli sürdükləri fikirlər hamı tərəfindən maraqla qarşılanıb. Növbəti gün münisiflər tərəfindən layihələrin qiymətləndirilməsi nəticəsində onlar birincilik qazanaraq qızıl medalla təltif olublar.

Bu möhtəşəm qələbə münasi-

bətə onları təbrik edir, uğurlarına sevinirik.

Daha sonra qaliblərə medallar təqdim edib, təbriklər çatdırıblar. Onlar olimpiadanın davamlı olaraq keçirilməsini müsbət hal kimi dəyərləndirib, belə tədbirlərin məktəblilər arasında bilik mübadiləsi ilə bərabər, yeni dostluqların qurulmasına şərait yaratdığını bildiriblər.

Gəlin təbiəti sevak, onun qayğıları ilə yaşayaq, problemlərin həllinə çalışaq. Əks təqdirdə təmiz hava, ağac kölgəsinin sərinliyi, yarpaq yaşıllığı, əlvan çiçəklərin ətri və gözəlliyi, quşların, böcəklərin səsi və nəغمəsindən məhrum olar, nəhayətdə həyatımızı itiririk. Bizi tərk etməkdə olan gözəlliyin xilaskarına çevrilib onun fəryadını eşidək, imdadına yetişək, yalnız sevməklə deyil, sevərək qorumaqla seçilək ki, gözəllikləri ilə bizi sevindirib sağlam və xoşbəxt yaşatsın!

Artıq yeddinci ildir ki, Bakı Ətraf Mühitin Mühafizəsi Beynəlxalq Layihə Olimpiadasına ev sahibliyi edir və məktəblilərimiz bu yarışda hər dəfə böyük uğurlar qazanırlar. BDU-nun nəzdində fəaliyyət göstərən "Gənc istedadlar" liseyinin 9-cu sinif şagirdləri: İbrahim Abbasov və Güler Əliyeva liseyin fizika müəllimi Fazil Orucovun rəhbərliyi ilə hazırladıqları "Kənd təsərrüfatı bitkilərinin ulturasəsə zıyanvericilərdən qorunması" adlı layihə təqdim edərək birincilik qazanıb qızıl medalla təltif olunublar. Həmsöhbətimiz "Gənc istedadlar" liseyinin fizika müəllimi Fazil Orucovdur. O, "Gənc istedadlar"a qızıl medal qazandıran layihə barədə suallarımızı cavablandırdı:

- Fazil müəllim, ilk növbədə Sizi, qalib şagirdlərimizi təbrik edirəm. Zəhmət olmasa, tədqiqata cəlb etdiyiniz mövzu ilə bağlı oxucularımızı məlumatlandırın.

- Çox sağ olun! Kənd təsərrüfatında vegetasiya dövründə müxtəlif zərərli dərmanlardan, məsələn, göy daş məhlulundan istifadə olunur ki, mikrobları məhv etsin.

Fazil Orucov: "Məqsədimiz təbiətə ziyan vurmadan ekoloji cəhətdən təmiz məhsul əldə etmək idi"

Bu maddələr tədricən meyvəyə, sonra da onunla qidalanan insana təsir edir. Şagirdlərin düzəlttdiyi qurğu yüksək tezlikli səs qurğusudur. Buna ulturasəs deyilir. Tezliyi 40-120 kilohers intervalındadır. Bu səs insan qulağı eşitməz. Adı batareya ilə də işləyə bilən bu qurğu avtomatik olaraq tezliyini dəyişir ki, həşəratlar bu səsə uyğunlaşa bilməsinlər. Nəticədə həşəratlar bu

səsdən silkələnir, həmin ərazidə yaşamaq onlar üçün mümkünsüz olur. Onların yumurtaları, sürfələri məhv olur. Nisbətən iri həşəratlar da o ərazini tərk edirlər.

- İşin elmi yeniliyi nədən ibarət idi?

- Zərərli dərmanlardan, digər reaktivlərdən istifadə edilmədən fermer öz ərazisini zıyanvericilərdən qorumaq olur. Beləliklə, əldə

edilən məhsul ekoloji cəhətdən tam təmiz olur. Bundan kənd təsərrüfatının bütün sahələrində istifadə etmək olar. Anbarlarda bu qurğunu işə saldıqda gemiricilər məhv olacaq və ya oradan qaçacaqlar.

- Bu qurğudan başqa sahələrdə də istifadə etmək olar?

- Ondən hərbi məqsədlər üçün istifadə etmək olar. Bizim kiçik laboratoriya şəraitində hazırladığımız bu qurğu zavodlarda düzəldilsə, onun vasitəsilə düşməni məhv etmək olar.

- Tədqiqat zamanı qarşıya qoyulan əsas məqsəd nədən ibarət idi?

- Məqsədimiz təbiətə ziyan vurmadan ekoloji cəhətdən təmiz məhsul əldə etmək və xırda həşəratlardan qorunmaq idi.

- Fazil müəllim, tədqiqat işinin ilk mərhələsindən şagirdləriniz bu işə necə münasibət bəsləyirdilər? Hazırlıq prosesini

necə təşkil etdiniz?

- Onlar bunu maraqla qarşıladılar, işə əsl tədqiqatçı kimi yanaşdılar. Radio detalları satılan mağazaları gəzib zəruri detallar aldılar, sxemlər qurduq. Nəzəri hissədən sonra Binəqədi rayonunun əkin bağlarında təcrübə apardıq.

- Beləliklə, qalibiyyəti təmin etdiniz. Müsabiqənin də əsas şərti bu idi: nəzəri biliklərin praktikada uğurlu tətbiqi. Mövzu tədqiqatçı şagirdlərinizə nə dərəcədə tanış idi?

- Şagirdlərimiz VIII sinifdə "Səs dalğaları" bəhsini öyrənmişdilər. İndi tətbiq etdilər. Qurğunun elektrikle bağlı hissəsini isə 9-cu sinifdə keçdilər. Nəzəriyyə ilə praktikanı birləşdirdik və beləliklə, bu layihə işi meydana gəldi.

- Suallarımızı cavablandırdığınız üçün Sizə təşəkkür edir, hər zaman qələbə arzulayırıq!

- Çox sağ olun!

Həyatını universitetə bağlayanlar - yeni layihə

Qəzetimizin bu sayından etibarən uzun müddət universitetimizdə fəaliyyət göstərən müəllim-əməkdaşlarımızla hazırladığımız yazıları sizlərin ixtiyarınıza verəcəyik. Bu sayımızda 50 ildən artıqdır ki, BDU-da işləyən professor Təhminə Rüstəmovə ilə müsahibəni, o cümlədən onun həyatının müxtəlif mərhələlərini əks etdirən şəkilləri təqdim edirik:

Təhminə Zəkəriyyə qızı Rüstəmovə 1927-ci ildə Şəkiddə qulluqçu ailəsində anadan olub. 1944-cü ildə orta məktəbi gümüş medalla, 1949-cu ildə Azərbaycan Dövlət Universitetini (indiki BDU) yüksək göstəricilərlə bitirib. Universitetin Böyük Elmi Şurasının qərarı ilə təhsilini fars dilçiliyi ixtisası üzrə aspiranturada davam etdirib.

1954-cü ildə namizədlik, 1990-cı ildə doktorluq dissertasiyalarını müdafiə edib. Yerli və xarici jurnallarda dərc olunmuş 160-dan artıq elmi məqalənin, orta və ali məktəblər üçün 22 adda dərslik, monoqrafiya və dərs vəsaitinin müəllifidir.

- **Təhminə xanım, Şəkiddə, Zəkəriyyə kişinin ocağında başlayan tale yolunuz Sizi Bakıya, Azərbaycan Dövlət Universitetinin (indiki BDU) şərqşünaslıq fakültəsinə gətirdi. Ömür yolları həmişə hamar olmur. Onun şaxtası da olur, boranı da. Bizə öz tale yolunuzdan danışın...**

- Atam - Zəkəriyyə Rüstəm oğlu Şəki İpək Kombinatında texniki rəhbər, anam - Vəsilə xanım isə

"Xatirə keçmişin həqiqəti, ümid isə gələcəyin xəyalıdır", - deyirlər. Bizlər doğma Bakı Dövlət Universitetimizdə - müəllimlərimizin zəhməti sayəsində uğurlarımızı təmin edən həyat məktəbində öyrəndiklərimizi hər an xatırladığımız üçün unutmadıq. Unutmadıq bir də ona görə ki, onlardan keçmişə sədaqəti də öyrənə bilməmişdik. Müəllimləri onların yadında əziz xatirəyə çevrildiyi kimi, bizim də tələbəlik illərimiz müəllimlərimizlə bağlı gözəl xatirələrə mənalıdır. Bu sayımızda filologiya fakültəsinin müəllimlərindən tələbəlik illəri ilə bağlı maraqlı əhvalatları oxucularımızla paylaşmağı xahiş etdik.

"Gözləyin, Tavat gəlsin"

İlk müsahibimiz Azərbaycan şifahi xalq ədəbiyyatı kafedrasının dosenti Məhəmməd Məmmədov oldu. Gərgin iş prosesinə, vaxtın azlığına baxmayaraq, o, fakültəmizin doktorantı Könülün suallarını cavablandırır və ehlə həmin andaca tələbəlik illərinə qayıtması bizi əmin etdi ki, müəllimlərimiz də doğma universitetdə keçirdikləri tələbəlik illərini bir an belə unutmayıblar.

- Məhəmməd müəllim, bizə tələbəlik illərinizdən yadınızda qalan məzəli bir əhvalat danışın. Həmişə belə fəal olmusunuz?

- Təkcə mən yox, bütün qrup yoldaşlarım fəal idi. Biz tez-tez təd-

Təhminə Rüstəmovə: "Özümü xoşbəxt hesab edirəm"

evdar qadın idi. Biz ailədə 7 övlad olmuşuq. Hamımız ali təhsil almışıq. Mən sırada dördüncü uşaq idim. Kiçik yaşlarımdan evimizdəki əski əlifba ilə yazılmış kitablara həvəslə baxardım. Və bu həvəs məni orta məktəbi bitirdikdən sonra universitetin şərqşünaslıq fakültəsinin fars şöbəsinə gətirdi. Orta məktəbi gümüş medalla bitirdiyim üçün universitetə imtahansız qəbul olundum.

Tələbəliyim ağır müharibə illərinə təsadüf edib. Atam və iki qardaşım cəbhədə idilər. Tələbə adı-

nı qazandıqdan sonra universitetin yataqxanasında yerləşdim. Əlbəttə ki, çox çətinliklərim olub. Ancaq hər bir çətinliyə qatlaşı-qatlaşı meylimi oxumağa verdim. Yazıçı Cəmil Əlibəyli, şair Ənvər Nəzerli ilə bir qrupda oxumuşam. Rəhim Sultanov, Mübariz Əlizadə, Əhməd Şəfai kimi dövrünün görkəmli alimlərindən dərs almışam.

-Təleyinizdən razısınızmı? Qazandıqlarınız çox olub, ya itirdikləriniz?

-Təleyimdən çox razıyam. Həyatda istediklərimə ancaq öz zəh-

mətimin hesabına nail olmuşam. Qazandıqlarım çoxdur. İtirdiklərimə gəlincə isə insan itirməsə, qazanmaz. Ömür çox sürətlə ötüb keçir. Ondən səmərəli istifadə etmək lazımdır.

- Sizə xoşbəxt qadın demək olar?

- 1956-cı ildə ailə həyatı qurmuşam. O zaman artıq elmlər namizədi idim. Düşdüyüm ailə məşhur pedaqoq Rəcəb Əfəndiyevin ailəsidir. Onun oğlu - həyat yoldaşım, əməkdar müəllim, professor Əziz Əfəndizadədir. Bir oğlum, iki

qız nəvəm var. Ailəmdən çox razıyam. Əlbəttə ki, özümü xoşbəxt qadın hesab edirəm.

- Elmi-pedaqoji fəaliyyətiniz Sizi ailə qayğılarından uzaqlaşdırmayıb ki?

- Qətiyyə. Çünki qeyd etdiyim kimi, ailədə həmişə qayğı və hörmətlə əhatə olunmuşam. Düzünü deyim ki, qazandığım sonrakı uğurlara görə ailəmə minnətdaram.

- Eşitdiyimizə görə, lüğət üzərində işləyirdiniz...

Tələbəlik illərinde dərsliklərdəki farsca-azərbaycanca qısa lüğətdən istifadə etdikcə, azərbaycanca-farsca lüğətə də böyük ehtiyac olduğunu hiss edirdim. Bu ehtiyacı nəzərə alaraq 45 min sözdən ibarət azərbaycanca-farsca lüğətini tərtib etdim. 2007-ci ildə Bakıdakı "Əlhoda" ofisinin müdiri (artıq həmin ofis fəaliyyətini dayandıraraq) Hacı Rəsul İsmayilzadə (lüğətin redaktoru) İranda çap etdirmək məqsədi ilə lüğətin əlyazmasının surətini, sonra isə əslinin də bir hissəsini mənəndən aldı. Təəssüf ki, aradan illər keçsə də böyük zəhmət hesabına ərəşəyə gətirdiyim bu lüğətin çapından bir xəbər yoxdur. Lüğətin əslisi tam şəkildə əlimdə olmadığı üçün, onu özüm də çap etdirə bilmirəm. Bu səbəbdən də çox narahatam.

- Ömrünüzün bu dolayında gənclərimizə arzularınız, tövsiyələriniz...

- Gənclərimizə tövsiyəm odur ki, vaxtın, zamanın qədrini bilsinlər. Ömür insana bir dəfə verilir, ondan səmərəli istifadə etsinlər. Zəhmətdən qorxmasınlar, çünki zəhmətlə qazanılan hər bir iş çox qiymətli olur. Bir də məqsədlərinə çatmaq üçün mübarizə aparsınlar. Axı bu vətənin gələcəyi onlardan asılıdır.

Solmaz Babaşova

Müəllimlərimizin tələbəlik xatirələri

birler keçirər, müzakirələr aparardıq. Tələbəlik illərimiz də maraqlı keçib. Bir dəfə yenə bir məsələni müzakirə edirdik. Bizə bildirdilər ki, siz bu məsələni təhəllül edə bilməzsiniz, gözləyin, Tavat gəlsin. Biz bir qədər gözlədik və bu müddətdə də fikirləşdik ki, görəsən, "Tavat" təşkilatı adındır, yoxsa insan? İnsandırsa, yəqin, kişi olar. Yoldaşlarımızdan biri dedi ki, bu Tavatdan xəbər çıxmıdır. Elə bu vaxt qapı açıldı, içəri kiçik boyly, arıq bir qız daxil oldu. Məlum oldu ki, onun adı Tavatdır, yuxarı kurs tələbəsidir, təşkilatçıdır və bizim məsələnin həlli üçün gəlib. Bu variantı təxmin etmədiyimizdən həm təəccübləndik, həm də güldük.

Tələbəliyimin ilk dərs günündə Türkologiya kafedrasının müəllimi, f.e.d., professor Məmmədəli Novruzovun mühazirəsini dinləmişdik. Elə o səbəbdən müəllimimdən tələbəlik illərinin I kursunda baş verən maraqlı, məzəli hadisəni danışmağı xahiş etdim.

"Qoy mən oturum, sonra nə deyirsən, de də"

Filologiya elmləri doktoru, Türkologiya kafedrasının professoru Məmmədəli Novruzov:

- Mənim danışacağım əhvalat məzəli yox, ibrətamiz olar. I kursda

oxuyanda eyni yarımqrupda fars dili dərəsi idi. İndi universitetimizdə müəllim işləyən tələbə yoldaşım dərəsi danışa bilmədi. Müəllim ona suallar verdikcə digər tələbə yoldaşım, hansı ki sonralar yazıçı oldu, hər dəfə yerdən deyirdi ki, müəllim, mən deyim də. Müəllim onu ilk 45 dəqiqənin zəngi vurulanadək lövhə qarşısında saxladı və o zamanadək digər yoldaşımız: "Müəllim, nə olar, mən deyim də", - deyə-deyə qaldı. Müəllimsə ondan soruşmadı. Zəng vuruldu, auditoriyanı tərk edəndə lövhə qarşısında dayanan həmin tələbə yoldaşımız "mən deyim də" deyən yoldaşımızın qulağına bir şapalaq ilişdirib dedi ki, qoy mən oturum, sonra nə deyirsən, de də.

"Ətirləri Əmirxanın sağlığına gen-bol işlətdim"

Müasir Azərbaycan ədəbiyyatı kafedrasının professoru İfrat xanımdan da xatirələrini bizimlə bölüşməyi xahiş etdik:

- Mənim tələbəliyəmə gəlincə isə onu qeyd etdim ki, biz savadlı, eyni zamanda çox nadir qrup idik. Əmirxan Xəlilov tələbə yoldaşım idi. Diqqətini çəkin qızlara hisslərini çox rahatca bildirdi. Lakin bir gün bir qıza yaxınlaşıb hisslərini bildirə bilməməsi bizim marağımıza səbəb

olmuşdu. 8 Martda Əmirxan mənə böyük bir bağlama verib dedi ki, sənə çatacaq. Səliqəli bir bağlama idi. Evə gətirib açdım. İçində xeyli ətir vardı. Dedim, yəqin, kimlərsə verməli imiş, çaşıb mənə verib. Səhər ona yaxınlaşıb soruşanda bildirdi ki, yox, o bağlama elə sənə çatmalı idi. Ona təşəkkür etdim, ətirləri Əmirxanın sağlığına gen-bol işlətdim, amma bilmədim ki, o qədər ətri mənə niyə hədiyyə etmişdi.

- İfrat xanım, bəlkə, bu barədə bir təxmininiz var?

- Bəzən düşünürəm ki, sevdidiyi qıza onu həmişə tərifləyib deyirdim ki, Əmirxan yaxşı oğlandır. Nə bilim, bəlkə də, ona görə verib.

"Bəxtiyar Vahabzadə mənə şeir həsr etmişdi"

Müasir Azərbaycan ədəbiyyatı kafedrasının professoru Almaz Məmmədova tələbəlik illərində ana dili, müstəqil Azərbaycan uğrunda apardıqları mübarizə dolu günlərdən, müəllimləri ilə bağlı xatirələrindən danışdı. Xalq şairi Bəxtiyar Vahabzadənin onların müəllimi olduğu, hər mühazirəsinin həm də bir həyat

dərəsi olduğunu bildirdi. Azərbaycanın ilk xalq şairi S.Vurğunun "Komsol" poemasında Gəray bəy obrazını təhlil edərkən Almaz xanımın dilə gətirdiyi fikir və düşüncələri, cəsarəti Bəxtiyar müəllimin xoşuna gəlib.

Bəxtiyar Vahabzadə yaradıcılığında bir şeir var ki, Almaz xanıma ünvanlanıb. O şeiri söyləməyi xahiş etdik, sözü-müzü yerə salmadı:

-İzlədim, ay Almaz, səni ilbəl, Artıq yaşamısan sən öz yaşından.

Saçından uzanan bir neçə ağ tel

Könlünün odumu, çıxır başından?

Almaz xanım bildirdi ki, bu bir neçə ağ tel ana babasında da olub. Bəxtiyar Vahabzadə bir müəllim kimi tələbələrə qarşı çox diqqətli olub, onların fikirlərinə dəyər verib.

Bizlər doğma universitetimizdə müəllimlərimizin dəstəyini duyduğumuz, düzgün istiqamətləndiyimiz, həyatda inamla addımlaya bildiyimiz üçün onlar da bizim xatirələrimizin qəhrəmanlarıdır və biz onlara layiq olmağa çalışırıq.

İlahə Dadaşova, filologiya fakültəsinin dissertanti

Filologiya fakültəsi

Tələbəmiz İstanbulda keçirilən yarışda qalib olub

Türkiyənin İstanbul şəhərində aprelin 5-7-si arasında karate üzrə 4-cü dünya çempionatı keçirilib. 4 istiqamətdə (şəxsi kumite, komando kumite, kata və veteran kumite) keçirilən çempionatda 40 ölkə iştirak edib. Yarışda Azərbaycanı 290-a yaxın idmançı təmsil edib.

Turnirdə həmçinin BDU-nun tətbiqi riyaziyyat və kibernetika fakültəsinin II kurs tələbəsi Rusif İsmayılov da iştirak edərək qalib gəlib. Rusif komando kumite növündə I, veteran kumite növündə isə III yeri tutub.

Buna qədər isə o, "Baku Open 2011" turnirində və Batumidə təşkil olunan Prezident kubokunda III yerə layiq görülmüşdü. Rusif həm də bir sıra ölkədaxili yarışlarda da mükafatçılar arasında olub. 12 yaşından idmanın bu növü ilə məşğul olan Rusif "Lider" idman klubunun yetirməsidir.

Onu da qeyd edək ki, çempionatda Azərbaycanı təmsil edən komandamız ümumilikdə 55 medal qazanıb. Bunlardan 19-u qızıl, 20-si gümüş, 16-sı isə bürünc medaldır.

Avstraliya jurnalistikasına səyahət

Bu günlərdə Jurnalistika fakültəsinin daha bir qonağı oldu. Avstraliyanın Svinburn Universitetinin jurnalistika fakültəsinin dekanı xanım Silian Hokinq fakültənin tələbələri ilə görüşdü. 2 saatlıq görüş çox gözəl və maraqlı alındı. Qonaq bizə Avstraliya jurnalistikası, Avropa jurnalistikası haqqında dəyərli məlumatlar verdi. Xanım Silianın jurnalistikaya olan marağı, sevgisi bizi təəccübləndirdi.

Tələbələr Avstraliya jurnalistikası haqqında müxtəlif maraqlı suallar verdilər. Silian hər bir sual haqqında geniş məlumat verdi. Onun mühazirəsi bizi qiyabi də olsa, 2 saatlıq Avstraliyaya apardı. Görüşümüz çox yadda qalan oldu.

Xanım Silianın jurnalistika haqqında verdiyi məlumatlar ixtisasımı mənə yenidən sevdirdi. Xanım Silianın dediyi kimi, "çox sağ olun"... Çox sağ olun ki, bizimlə görüşdünüz.

Görüş tələbələrin qonaqla xatirə şəkil çəkdirməsi ilə bitdi.

Bu görüşü təşkil etdiyinə görə fakültəmizin Radio və televiziya kafedrasının müdiri Ay-nur xanıma minnətdarım. Ümid edirik ki, belə dəyərli qonaqlarla görüşlər davamlı olacaq.

**Günel Azadə,
Jurnalistika fakültəsi, II kurs**

"Yeni jurnalistlər nəslı" layihəsi başa çatdı

"British Council", "AccessBank" ilə əməkdaşlıq çərçivəsində, "Thomson Foundation" və Bakı Dövlət Universitetinin dəstəyi ilə həyata keçirilən "Yeni jurnalistlər nəslı" layihəsinin son mərhələsi Böyük Britaniyanın London şəhərində baş tutub. Layihə çərçivəsində keçirilən son treninqdə 10 nəfər tələbə iştirak edib. "Thomson

Londonla diplomların təqdimat mərasimində...

"Financial Times"da görüş

Foundation"un məsləhətçisi, təlimatçısı və onlayn-redaktoru Den Meyson tərəfindən keçirilən təlim mart ayının 18-23-ü tarixlərində həyata keçirildi. D.Meyson ilk təlim kursunda olduğu kimi, budəfəki treninqdə də tələbələrə onlayn jurnalistika haqqında məlumatlar verdi. Eyni zamanda səfər çərçivəsində tələbələr Britaniyanın, eləcə də dünyanın məşhur və ən iri nəşrlərindən biri olan "The Guardian"da və "Financial Times"da görüş keçiriblər. Gənc jurnalistlər qəzetlərin iş prinsipləri, həmçinin ofisi ilə yaxından tanış olublar.

"Jurnalistikada yeni nəsil" layihəsinin iştirakçıları həmçinin Londonda fəaliyyət göstərən məşhur ITN kanalında da olublar. Bura-

da isə maraqlı məqam tələbələrin kanalın xəbər aparıcısı ilə görüşməsi olub. Onlar həmçinin xəbərlər buraxılışına hazırlıq prosesini də yaxından izləyiblər. Görüşlər zamanı azərbaycanlı jurnalistlər öz xarici həmkarları ilə jurnalistika sahəsində fikir mübadiləsi ediblər.

Bundan başqa, iştirakçılar Londonun məşhur yerlərini də gəziblər. "Green Park" (Yaşıl park), Viktoriya və Albert muzeyi, Təbiət muzeyi, Hayd park, Biq Ben, "London Eye" (Şeytan çarxı), "St. Paul' Cathedral" (Müqəddəs Pavel Kilsəsi), Trafalqar meydanı, "Tower Bridge" (London körpüsü) və s. məşhur yerlərdə olan jurnalist tələbələr çəkdiyi fotoları öz bloqlarında yerləşdiriblər.

"Thomson Foundation"

tərəfindən tələbələrə diplomlar mart ayının 20-də dr. Nigel Barker tərəfindən təqdim edilib. Daha sonra isə tələbələr təşkilatçılarla bərabər Novruz bayramını Londonda özünəməxsus şəkildə qeyd ediblər.

Qeyd edək ki, bu layihə "Thomson Foundation"nın xüsusi proqramı əsasında, jurnalistika sahəsində beynəlxalq səviyyəli peşəkarlar tərəfindən keçirilən tədris kursunu əhatə edib. Layihənin məqsədi xüsusi hazırlanmış müfəssəl təlim proqramı vasitəsilə milli mətbuat (televiziya, çap və elektron mətbuat) professional bilik və sənətin artırılmasında kömək etməkdir. Proqram beynəlxalq standartlara müvafiq surətdə tələbələrin bilik və ixtisaslılıq səviyyəsinin artırılmasına yönəldilib.

"Jurnalistikada yeni nəsil" layihəsində iştirak etmək üçün ərizə verən tələbələrin sayı 71 nəfər təşkil edib. Sentyabr ayında seçmə mərhələsindən keçmiş 20 tələbəyə xaricdən dəvət olunmuş təlimçilər tərəfindən kurslar və ingilis dilini təkmilləşdirmək üçün dərslər keçilib.

**Türkan Qəmbərova,
II kurs, magistrant**

"Bakı italyan şəhərlərinə bənzəyir"

sində təhsil alır. Onunla olan müsahibəmizi təqdim edirik:

- Niyə psixologiyayı seçdiniz?

Hər kəsin fərqli bir psixologiyası olduğunu düşünürəm və baxımdan da bu fakültənin önəmli olduğunu bilirəm. Bu fakültədə yüksək təhsil almaqla həyatda çox uğurlara imza atmaq olar. İnsanların psixologiyası ilə maraqlanmaq, onların dərdini dinləmək, həyat tərzlərini qurmaq barədə onları bilgiləndirmək mənə üçün xoşdur. Məhz bu səbəblərə görə mən bu istiqamətdə təhsil almağa qərar verdim.

- Bəs niyə məhz Azərbaycanda oxumaq istədiniz?

Türkiyədə psixologiya fakültə-

sində təhsil almaq, yeni oraya qəbul olmaq elə də asan deyil. Müqayisə üçün deyim ki, bu fakültə hüquq fakültəsindən də yüksək qəbul edilir. Son vaxtlar bu fakültənin reytingi daha da artıb. Bu baxımdan topladığım bal bir az aşağı olduğu üçün Azərbaycanda təhsil almağa qərar verdim. Yaxşı ki, bura gəldim (gülür).

- Universiteti bitirdikdən sonra harada işləmək istərdiniz: Türkiyədə, ya Azərbaycanda?

Təcrübə toplamaq, ixtisasımı daha da inkişaf etdirmək məqsədilə digər ölkələrdə də olmaq istəyirəm. Əgər imkan olarsa, bir müddət Avropada işləmək niyyətindəyəm.

- Ümumiyyətlə, bir psixoloq-

tələbə kimi hansı mühitdə işləmək Sizə daha xoşdur?

Hər bir insanın yaşayış tərzinin onun psixologiyasına təsir edir. Belə ki, insanın çevrəsi, ətrafı çox əhəmiyyətlidir. Psixoloq hər mühitdə işləməyi bacarmalıdır. Mən bunları özümə problem etsəm, öz psixologiyamı korlamış olaram. İnsan öz sənətini sevirse, vəzifəsini dünyanın harasında olursa olsun, yerinə yetirməyə həvəs göstərməlidir. Mən də vicdanımın rahat olduğu yerdə çalışmağa hər zaman hazırım.

- Azərbaycana gəldikdən sonra diqqətinizi ən çox nə cəlb etdi?

İlk olaraq burada insanların müxtəlif dillərdə danışmaqları mənə maraqlı gəldi. Bu, tolerantlığın bir

nümunəsidir və mənə çox sevindirdi. Məncə, bir ölkədə fərqli dillərdə danışılması o ölkənin zənginliyinin göstəricisidir.

- Ölkəmizdə ən çox xoşunuza gələn yerlər...

"Park Bulvar" və Bakının binaları. Bu binalar mənə filmlərdə gördüyüm İtaliya şəhərlərini xatırlatdı. Belə tikililər İstanbulda da var, ancaq burada daha çoxdur.

- Sonda nə əlavə etmək istərdiniz?

Ölkələrimiz arasında həmişə qardaşlıq münasibətləri olub. Bu qardaşlıq və dostluğun əbədi olmasını arzulayıram.

**Maral Nəcəfli,
jurnalistika fakültəsi, I kurs**

BDU - d a t ə h s i l a l a n xarici tələbələrdən biri də Hamdi Kavuldur. Türkiyə vətəndaşı olan Hamdi universitetin sosial elmlər və psixologiya fakültə-

"Azərbaycan təbiəti"

Bakı Dövlət Universiteti həmişə maraqlı layihələri ilə seçilir. Bunun bariz nümunəsi kimi Onurğalıllar zoologiyası kafedrasının müdiri, "Şöhrət" ordenli professor Qara Mustafayev və həmin kafedranın dosenti Əbülfəz Tağıyevin İctimai Televiziya və Radio Verilişləri Şirkəti ilə birgə hazırladıkları "Azərbaycan təbiəti" adlı yeni verilişi göstərmək olar. Müəllimlərimizin maraqlı söhbətləri və bu əsnada elmi faktları onları seyr edən hər bir peşə sahibinin anlaya biləcəyi tərzdə təqdim etmələri xüsusilə təqdirəlayiqdir. Verilişdə əsas məqsəd Azərbaycanımızın zəngin flora və faunasını tanımaq, təbiətimizin dünəni, bu günü və gələcəyi haqqında məsələləri araşdırmaq, hər bir azərbaycalını təbiətini qorumaya səsləməkdir.

Bu verilişin artıq bir neçə buraxılışı yayımlanıb. İlk veriliş ölkəmizin ən böyük qoruğu olan, 1929-cu ildə yaradılmış, 1976-cı ildən isə dünyanın 12 su-bataqlıq regionundan biri kimi böyük əhəmiyyət kəsb edən Qızılağac qoruğunun zəngin faunasına

həsr olunmuşdu. Bu qoruq əsasən quş qoruğu hesab olunur. Rusiya və Qazaxistanın şimalından quşların çoxu buraya qışlamaq üçün gəlir. Verilişin qoruğun ərazisində təşkil olunması ona marağı daha da artırır.

Il buraxılışın əsası 2004-cü ildə qoyulmuş, ceyran qoruğu kimi tanınan Şirvan Milli Parkına həsr olunmuşdu. Öncə də qeyd etdiyim kimi, qoruqda əyani olaraq heyvanları görmək, onların yaşayış şəraiti ilə tanış olmaq, hələ üstəlİK müəllimlərimizin maraqlı faktları bizə çatdırması diqqətimi cəlb etdi. Qara müəllim bildirdi ki, vaxtilə Azərbaycanda 35000-ə yaxın ceyran olub. Ceyranların ölkəmizdə nəslinin kəsilməsinə qarşı mübarizədə görkəmli alim Həsən Əliyev və xalq şairi Səməd Vurğunun əvəzsiz rolu olub.

Üçüncü buraxılış öz zəngin florasına görə fərqlənən Hirkan Milli Parkında çəkilib. Hirkan Milli Parkı dəmirgac kimi nadir və qiymətli ağac növləri ilə zəngindir. Veriliş zamanı Əbülfəz müəllim bildirdi ki, Şirvanşah dövləti-

nin ən qüdrətli hökmdarlarından I İbrahim taxtı Hirkan ərazisində bitən dəmirgac və qozdan hazırlanmışdır. Dövrünün məşhur zərgəri Hacı Sülhəddin Şirvani tərəfindən hazırlanmış hündürüyü 1.7 m, çəkisi 60 kq olan bu taxt 9 kq qızıl və 200 ədəd almaz daşla bəzədilmişdir. Taxtın arxa ayaqları və söykənəcəyi dəmirgacdən, qalan hissələr isə qoz ağacından hazırlanmışdır. Taxt ornament oymalarla işlənmişdir. 1501-ci ildə Şah İsmayıl Xətai I İbrahimın nəvəsi Fərrux Yasarı məğlub edərək taxtı Təbrizə gətirmiş, Fərrux habadın hakimi olan qardaşı Müzəffər xana hədiyyə etmişdir. Təxminən 100 il sonra dəniz qulduru rus kazakı Stepan Razin Fərruxabadı qəfil basqınla qəsb edərək, taxtı Rusiyanın Samara şəhərinə aparmışdır. Razin quldur hərəkatı yatırıldıqdan sonra taxt əldən-ələ keçmiş, nəhayət, rus milyonçusu Savva Marozov tərəfindən alınaraq Romanovlar sülaləsinin hakimiyyətinin 300 illiyi münasibətilə rus çarı II Nikolaya hədiyyə edilmişdir. Taxt

bu minvalla Qış sarayına (Ermitaj Muzeyi) düşmüşdür və hal-hazırda orada saxlanılır.

Hələ bizə məlum olmayan bir çox sərvtərimizin yadellilərin əlində olduğunu təəsüflə qeyd edən Qara müəllim YUNESKO-nun dünya mədəni irsi abidələri siyahısına salınmış Şirvanşahlar sarayının öz əsas atributunun - şah taxtının yolunu hələ də gözlədiyini bildirdi...

Qeyd edək ki, bu maarifləndirici proqram Qara müəllimin ilk işi deyil, onun Azərbaycan Televiziyasında 30 ildən artıq yayımlanmış "Təbiəti sevnələr" adlı verilişi yaddaşlarda dərin iz qoyub. İnandırıcı ki, bu yeni layihə də evvelkilərdən heç də geri qalmayacaq. Sonda müəllimlərimiz Qara Mustafayev və Əbülfəz Tağıyevə belə vətənpərvər bir layihə hazırladıkları üçün təşəkkür etməyi özümə borc bilir və onlara uğurlar arzulayıram.

**Nərmin Bayramlı,
Biologiya fakültəsi,
II kurs**

Hekaya

Sonuncu damla

- Mən insanam!
- Yox bir, dünyanın ən ağıllı məxluqu! Sən ancaq hər kəsi güldürməklə məşğulsan.
- Niyə mənimlə belə davranırsan? Sənə nə etmişəm axı?
- Sən dünyanın ən alçaq məxluqu, atomlardan da kiçik ən iyrenc zərrəciksen.
- Xeyr, sən məni başa düşmədiyim üçün belə deyirsən.
- Sən çox qəribəsən. Sənə baxmaq belə istəmirəm, gözlerimə yorğunluq vermək həvəsində də deyiləm.
- Qəribəsi odur ki, məndə olan keyfiyyətlər sənə yoxdur. Buna görə də mənim hərəkətsizliyimə sən səhv, günah kimi baxırsan. Anla məni artıq! Ay! Niyə vurursan? Vurma! Dur! Dur! Vurma dedim axı, ağrıdır!
- Al təpiyi, al yumruğu! Sənə hələ bu da azdır. Hələ də düşünürsən ki, dünya gözəldir? Borc almağa gələn quduzlar ata-ananı öldürəndə sən niyə gizlənməmişdin? Harada idin? Niyə yox idin? Niyə yatağın altında əlində bıçaq "vurum, vurmayım?" deyə seçim etməyə qorxurdun? Niyə onların əzablı qışqırıqlarını eşitməyini üstün tutdun? Sən xainsən!

- Yox! Mən qorxudum, əllərim titrəyirdi, heç nə edə bilmədim. Özümü toplaya bilmədim. Anamın, atamın qışqırıqları və ölüm notları hiss olunan xışiltı səsləri... Onların son hayqırtıları... Mən günahkar deyiləm!!! Onlar mənə dedilər ki, çarpayının altında gizlən və çıxma. Mən də onların son arzusunu yerinə yetirdim.
- Onların son arzuları xışiltı səslərində eşidilirdi. Son "oğlum" sözü necə ümitsiz, amma sevgi dolu səsləndi. Səni bir zərbə düzəltməz! Adam olana qədər çırpılacaqsan!
- Yox, vurma başımı divara! Yox! Mən çıxırdım, amma onlar getməyə hazırlaşanda başımı çarpayının altından çıxaran kimi anamın qanlı üzünü gördüm, o, ağır-ağır məndən çıxmamağımı xahiş etdi.
- Axı niyə çıxmadın? Heç olmasa, ananla atanın intiqamını alardın. Sənə bunlar da azdır.
- Yox, eləmə!
- Lazımdır! Mən artıq onlarla görüşmək istəyirəm!
- Mən ölmək istəmirəm, qorxuram.
- Qorxaq, əlini uzat, bu çox qısa müddət alacaq.

- Bu nədir? Sən nə etdin? Niyə bu qırıntını oğurladın axı?

- Sus, dinmə, qanmaz! Hər gün güzgüyə baxaraq səni görmək mənə xoşdur, sənə? Sən başa düşürsən ki, mən hər gün sənə güzgüdə baxanda iyirənirəm?! Heç özündən də xəbərin yoxdur, qorxaq tsabağa. Əlini uzat!
- Nə? Götürmə onu, xahiş edirəm!
Bu qırıntı sənə nəyə lazımdır axı? Yox, yox, eləmə!

- Onda boğaz da gedər.
- Mən imkan vermərəm! Etmə! Yox...

Dərin bir sükut, sanki qəmgin, həzin bir musiqi bu hadisəni sössüz təsvir edirdi. On dörd yaşlı yeniyetmə, bədbəxt hadisə, üç dəfə basqına məruz damarlar və həkimdən ölüm dileyi...

Həkim onun xahişini qəbul edə bilməzdi, bu, vətəndaşı öldürmək - cina-yet demək idi. Amma hər gecə iztirab və qorxu ilə qışqıran oğlanın səsi onun ürəyini parçalayırdı. Günlərlə, gecələrlə həkim bu sözləri başında bir lent kimi fırlatdı. Sonda isə...

Səhər açıldı. Həkim yenidən otağa girdi,

(Ardı var)

**Mehriban,
Jurnalistika fakültəsi,
III kurs**

Etibarsızdır

Kitabxanaçılıq-informasiya fakültəsinin II kurs tələbəsi Ağayeva Könül Azad qızına məxsus tələbə vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.
Kitabxanaçılıq-informasiya fakültəsinin II kurs tələbəsi Hادیeva Nisə-xanım Azik qızına məxsus tələbə vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.
Kimya fakültəsinin III kurs tələbəsi Əmirova Nərminə Gürşad qızına məxsus tələbə vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.
Hüquq fakültəsinin II kurs tələbəsi Babazadə Araz Fərhad oğluna məxsus tələbə vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.
Coğrafiya fakültəsinin I kurs tələbəsi İsmayilzadə Aynur Nizami qızına məxsus tələbə vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.
Kimya fakültəsinin I kurs tələbəsi Hacibabazadə Nərmilə Natiq qızına məxsus tələbə vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.
Beynəlxalq münasibətlər və iqtisadiyyat fakültəsinin II kurs tələbəsi Əli-

yeva Nərmin Hübət qızına məxsus tələbə vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.
Mexanika-riyaziyyat fakültəsinin III kurs tələbəsi İbrahimova Yaxşı Əmir qızına məxsus tələbə vəsiqəsi itdiyi etibarsız sayılır.
Biologiya fakültəsinin I kurs tələbəsi Bəndəlizadə Gülnar Süleyman qızına məxsus tələbə vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.
Təbii-riyaziyyat fakültəsinin II kurs tələbəsi Cəlalı Günel İlyas qızına məxsus tələbə vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.
Beynəlxalq münasibətlər və iqtisadiyyat fakültəsinin III kurs tələbəsi Əhmədova Fatimə Vasif qızına məxsus tələbə vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.
Biologiya fakültəsinin IV kurs tələbəsi İbrahimi Səidə Qabil qızına məxsus tələbə vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.
Mexanika-riyaziyyat fakültəsinin IV kurs tələbəsi Təhməzzadə Təhməz Cəbrayıl oğluna məxsus tələbə vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.
Hüquq fakültəsinin III kurs tələbəsi Baloglanlı Səbinə Kamal qızına məxsus tələbə vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

İnsan həyatında komplekslərin rolu

(əvvəlki ötnə sayda)

Onun fikrincə, uşaqlar 3-6 yaş arasında öz cinsiyyətlərini dərk edirlər. Freydir nəzəriyyəsinə əsasən, bu yaş müddətinə qədər həm oğlan, həm də qız uşaqlarının ana-ataya münasibəti eyni dərəcədə olur. Lakin 3-6 yaş arasında bu münasibət müəyyən dərəcədə dəyişir. Belə ki, oğlan uşaqları daha çox analarına meylli olur, anasını atasından qışqıran, ataya qarşı gızlı aqressiya duyurlar. Qızlar isə əksinə, atalarına daha çox meylli olur, atasını anasından qışqıran, ana ilə rəqəbətə girirlər. Freydir oğlanlarda bu kompleksi Edip kompleksi, qızlarda isə Elektra kompleksi adlandırdı. Bu komplekslər 6 yaşdan sonra unudulur. Ancaq Edip kompleksi güclü olan oğlanlar gələcəkdə anasına oxşar, anasının xüsusiyyətlərini daşıyan qızla evlənməyə, Elektra kompleksi güclü olan qızlar isə əksinə, atasına oxşar, onun xüsusiyyətlərini daşıyan oğlanla ailə həyatı qurmağa üstünlük verirlər.

Əksər psixoloji problemlərin həlli yolunda vacib olduğu kimi, komplekslərdən də azad olmaq üçün insan, ilk növbədə, kompleksi olduğunu qəbul etməlidir. Qəbul etdikdən sonra problemin həll olunması üçün onun üzərinə getməli, bir növ kompleksi ilə daim mübarizədə olmalıdır. Problemin üstünə getməklə o problemdən azad olmaq olar. Əgər biz aşağılıq kompleksinə diqqət yetirsek, bu kompleksə sahib olan insanlarda özünə inamın aşağı olduğunu görə bilərik. Bunun üçün də ilk növbədə, özünə inamı artırmaq lazımdır. İlk öncə həmin şəxs öz bacarıqlarını, qabiliyyətlərini, potensialını kəşf edib, özünü tanımalıdır. Ən əsası, insanlar bir şeyi qəbul etməlidirlər ki, yer üzərindəki bütün insanlar insani dəyər baxımından bərabərdir. Buna inanılsa, bu fikir şüuraltına yatsa, insanlar özlərini insani dəyər baxımından bərabər görsələr, nə aşağılıq kompleksini, nə də üstünlük kompleksini yaşamağa ehtiyac qalmaz. Bundan əlavə, insan özünə təlqin etməklə, probleminin üstünə getməklə də ondan qurtula bilər. Çünki düşüncələr bizim üzərində böyük qüvvəyə sahibdir. Bu, mənim istifadə etdiyim metoddur. Vaxtilə mən də öz boyumu problemə çevirmişdim. Daim ertafımda uzun boylu insanlar olub və özümü pis hiss etmişəm. Amma mən özümə bəzi sözləri təlqin etməklə bu problemin kompleksə gəlib çıxmasına icazə verməmişəm.

İnsanlar daim mükəmməl olmağa, ideal olmağa can atır və bu cəhdləri baş tutmadığı zaman üzüdür, bəzi çatışmazlıqlarını öne çəkərək kompleksə çevirirlər. Gəlin qəbul edək ki, ideal, mükəmməl olmaq adlı bir şey yoxdur. Təbi ki, bizim bütün istək və arzularımızın yerinə yetəcəyi də bir qanun deyil. Bəzən uğursuzluqlarımız da olacaq, çatışmazlıqlarımız da qarşılaşacağıq, əsas olan onları öz gözümüzdə böyüdü, problemə çevirməməkdir.

**Sevda Cəlilzadə,
sosial elmlər və psixologiya fakültəsi,
II kurs**

Çox darıxmışam...

Hər ötnə günlərə nəzər salanda, Sükutla xəyala birdən dalanda. Keçmiş günlərimi xatırlayanda Deyirəm: "Sevgilim, çox darıxmışam".

Niyə yaşayıram mən, niyə sənsiz? Heç gül yaşayarmı çölsüz, çəmənsiz? Soruram: "Sən necə yaşarsan mənsiz?" Sevgilim, axı mən çox darıxmışam?"

Bir də görürəm ki, mən xəyaldayam, Arzuda, sevgidə gör nə haldayam?! Mən sənsiz dünyada hamıya yadam, Sevgilim, səninçün çox darıxmışam.

Sən dönsən, qoymaram, bir də gedəsən, Qaranlıq gecənin xoş səhərisən, Bir bilsəm, hələ də məni sevirsən. Deyərdim: "Sevgilim, çox darıxmışam, Mən yalnız səninçün, çox darıxmışam".

**Nigar Səməd
Jurnalistika fakültəsi, I kurs**

Hüquq fakültəsinin II kurs tələbəsi Musayev Hüseyn Mehman oğluna məxsus tələbə vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.
Kimya fakültəsinin I kurs tələbəsi Qayıbova Afət Qayıb qızına məxsus tələbə vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.
Şərqlənəlik fakültəsinin II kurs tələbəsi Əsgərov Rövşən Tofiq oğluna məxsus tələbə vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.
İlahiyyat fakültəsinin III kurs tələbəsi Usubbəyli Humay Zahid qızına məxsus tələbə vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.
Kitabxanaçılıq və informasiya fakültəsinin III kurs tələbəsi Zülfüqarov Abdul Əhmədağa oğluna məxsus tələbə vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.
Beynəlxalq münasibətlər və iqtisadiyyat fakültəsinin I kurs tələbəsi Əliyeva Cəmilə Rövşən qızına məxsus tələbə vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Rektor, akademik Abel Məhərrəmovun imzaladığı əmrə əsasən 2012/2013-cü tədris ilinin qış imtahan sessiyasından qalan akademik borclarını ləğv etməyə görə keçirilən imtahanda köçürmə hallarına yol vermiş və ya universitetdaxili nizam-intizam qaydalarını pozmuş tələbələrə valideynləri rektorluğa dəvət edilmiş və bu, onların nəzərinə çatdırılıb. Bu məsələ BDU tələbə təşkilatlarında müzakirə edilmiş və onların vəsətəti əsasında yalnız müvafiq semestrə kredit götürmək şərti ilə təkrar dərslərə buraxılmaları qərara alınmışdır. Təkrar köçürmə halına yol verən və ya nizam-intizam qaydalarını pozan tələbələr isə universitet-

Köçürən tələbələr

den xaric edilə bilərlər.

2012/2013-cü tədris ilinin qış imtahan sessiyasından qalan akademik borclarını ləğv etmək üçün keçirilən imtahanda köçürmə hallarına yol vermiş tələbələrə siyahısı:

Fizika fakültəsi: Camallı Camalə Vidadi, II kurs
Mexanika-riyaziyyat fakültəsi: Məmmədli Kamal Elxan, II kurs
Tətbiqi riyaziyyat və kibernetika fakültəsi:
Nəbiyeva Vüsalə Hikmət, IV kurs
Hüseynova Səidə Mənof, IV kurs
Şahsuvarlı Cabbar Nazim, IV kurs
Sosial elmlər və psixologiya fakültəsi:
Bağırov Həsən İlqar, IV kurs
Hüquq fakültəsi: Məmmədov Cavid Faiq, II kurs

"Yerquruluşu və torpaqdan istifadənin əsasları"

Akademik Qərib Məmmədov, dosent Teymur Nizamzadə və Azər Cəfərovun müəllifi olduğu "Yerquruluşu və torpaqdan istifadənin əsasları" adlı dərslik işıq üzünə gərək. Azərbaycan Respublikasında yerquruluşu, torpaq və şəhər kadastrı ixtisasları üzrə təhsil alan tələbələr üçün nəzərdə tutulmuş bu dərslikdə yerquruluşu və torpaqdan istifadənin əsasları haqqında ilkin biliklər verilib.

Bazar münasibətləri şəraitində torpaqlardan səmərəli istifadənin düzgün təşkil elmi nailiyyətlərin və qabaqcıl dünya ölkələrinin bu

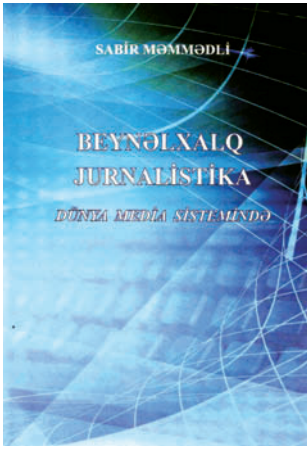
sahədə təcrübəsini yerquruluşu işlərinə geniş tətbiqini tələb edir. Müasir dövrdə yerquruluşu və onunla bağlı bir sıra elm və elmi-istehsal sahələri ən sürətli inkişaf edən sahələr hesab olunurlar. Ölçmə, hesablama və layihələşdirmə sahəsində yeni cihaz, metod və yanaşmaların ortaya çıxması yerquruluşu işlərini asanlaşdırmaqla yanaşı, onların dəqiqliyini dəfələrlə artırır. Bununla belə, bu vacib sahənin inkişafı ilk növbədə bu sahədə kifayət qədər yerquruluşu sahəsində elmi-nə-

zəri və praktiki biliklərə sahib kadrların olmasından asılıdır. Belə kadrların yetişdirilməsində ən böyük kömək bu sahədə lazımi dərslərin, proqram və əyani vəsaitlərin çap olunmasıdır.

Dərslik hazırlanarkən müəlliflərin bu sahədə uzun illər ərzində əldə etdikləri praktiki təcrübələrinə əsaslanıb, müasir rus ədəbiyyatı mənbələrinə istinad edilmişdir. Ümid edirik ki, dərslik ondan istifadə edənlərə yerquruluşu sahəsində elmi biliklərə yiyələnməkdə dəyərli köməkçi olacaqdır.

"Beynəlxalq jurnalistika dünya media sistemində"

Beynəlxalq jurnalistika kafedrasının müəllimi, dosent Sabir Məmmədlinin "Beynəlxalq jurnalistika dünya media sistemində" adlı dərs vəsaiti işıq üzünə gərək. Dərs vəsaitində müasir dünya jurnalistikasının əsas xüsusiyyətləri, müxtəlif ölkələrin media fəaliyyətində müşahidə olunan eyniləşmə

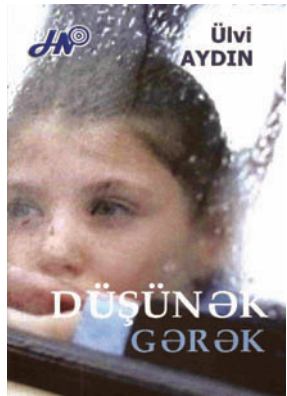

prosesi hərtərəfli işıqlandırılır. Qeyd etmək lazımdır ki, eyniləşmə prosesi özünü həm KİV qanunvericiliyində, həm də jurnalist təcrübəsində göstərir. Bu prosesin dərinləşməsi ilk növbədə beynəlxalq təşkilatların KİV sahəsində fəaliyyəti ilə bağlıdır. Eyni zamanda, inkişaf etmiş ölkələrin media təcrübəsində

elə müterəqqi demokratik meyarlar formalaşmışdır ki, onlar artıq ümumbəşəri xarakter daşıyır və başqa dövlətlər bundan hərtərəfli yararlanırlar. Dərs vəsaitində mövcud elmi araşdırmalardan, tədqiqatlardan, jurnalist təşkilatlarının hesabatlarından, tərcümələrdən istifadə etməklə bu problemlər hərtərəfli təhlil olunur.

Kitabın elmi redaktoru professor Şamil Vəliyev, rəyçilər - professorlar Həmid Vəliyev, Nəsir Əhmədli, dosent İlham Məzənzadə, tarix emləri üzrə fəlsəfə doktoru Qulu Məmmədovdur.

"Düşünək gərək"

Filologiya fakültəsinin III kurs tələbəsi Ülvü Mikayılovanın şeirlər kitabı işıq üzünə gərək. "Düşünək gərək" müəllifin ilk kitabıdır.

Qeyd edək ki, Ülvü kiçik yaşlarından şeirə, poeziyaya böyük maraq göstərib. Orta məktəbdə oxuduğu illərdə musiqi məktəbini tarixi ixtisası üzrə bitirib, məktəbdaxili şahmat yarışlarında 2 dəfə III yeri tutub. Məktəbin özfəaliyyət dərəcəsi qazanmışdır. Şeirləri Ülvü Aydın imzası ilə "Respublika gəncləri", "Ziyalı" və "Kaspi" qəzetlərində dəfələrlə işıq üzünə gərək.

Tələbəmizi təbrik edir, ona uğurlar diləyirik.

BDU-da xaricdə təhsillə əlaqədar tədbir keçirilib

Universitetdə xaricdə təhsillə əlaqədar maarifləndirici tədbir keçirilib. Tədbiri BDU-nun Elm və innovasiyalar üzrə prorektoru, professor Aydın Kazımzadə açmışdır. Məlum olub ki, hal-hazırda dövlət proqramı xətti ilə xaricdə 1824 tələbə 18 ölkənin ali təhsil ocaqlarında təhsil alır.

Daha sonra BDU tələbələrinin xaricdə təhsilə daha geniş cəlb edilməsini təmin etmək məqsədilə keçirilən tədbirdə Azərbaycan Təhsil Nazirliyinin Xarici Əlaqələr, informasiya və koordinasiya şöbəsinin müdiri Təranə Əliyeva və Alman Akademik Mübadilə Xidmətinin (DAAD) Bakı Məlumat Mərkəzinin rəhbəri Nikolo Ulliş tələbələrin çoxsaylı suallarına cavab veriblər.

Vürçburq Universitetinin professoru mühazirələr oxuyub

Almaniyanın Vürçburq Universitetinin Avropa Əmək Hüququ üzrə professoru Kristof Kerver Bakı Dövlət Universitetinin Hüquq fakültəsinin Avropa Hüququ üzrə magistrantlarına bir neçə mühazirə oxuyub. Professor Kerverin Bakıya səfəri universitetlərin birgə həyata keçirdiyi Avropa Hüququ ikili diplom magistr proqramı çərçivəsində mümkündür.

Professor Kerverin 20 akademik saat ərzində Avropa Əmək Hüququ fənni üzrə ingilis dilində interaktiv mühazirələri birinci və ikinci kurs magistrantları tərəfindən böyük maraqla qarşılanıb. Magistrantlar Avropa Birliyinin müvafiq direktivləri (qanunları), Avropa Birliyi ölkələrində əmək münasibəti təriflərinin qarşılıqlı hüquq və vəzifələri, həmçinin Avropa Ədalət Məhkəməsinin əmək mübahisələrinə dair çıxardığı qərarlar ilə yaxından tanış olublar.

Kristof Kerver bu birgə layihədə Bakıda mühazirələr oxuyan ilk professor olub və sentyabr-oktyabr aylarında daha iki professorun BDU-da mühazirələr oxuması planlaşdırılıb.

Professor Kerverin mühazirələri üçün universitet və fakültə rəhbərliyi tərəfindən bütün şərait yaradılıb.

Maraqlıdır

Pislik

Pis adam kömür kimidir-yandırmasa da, qara yaxır.

Anaxarsis
Qədim yunan -isrit filosofu

Pislik tez-tez tənəne keçirir. Lakin heç vaxt qələbə çala bilmir.

Jozeף Ru
Fransız şairi

Pis adam başqalarında da həmişə pislik axtarır.

Frensis Bekon
İngilis alimi və humanisti

Pis insanlarla yoldaşlıq etmə, sonra xəbərin olmadan sənə xasiyyətin onun xasiyyətindən pis şeylər oğurlayar.

Platon
Qədim yunan filosofu

Gözəlliyi göstərən çirkinlik də gözəldir!

Bir gün insanlar günah bataqlığına düşmüş bir qadını daşqalaq edirdilər.

Mövlana bu hadisəni görüb onlara belə deyir:

-Əxlaqsız olan bizə əxlaqın gözəlliyini öyrədir. İffətsiz də iffətin dəyərini bildirir. Çirkin də gözəlliyin dəyərini artırır.

Əxlaqsız olmasaydı, əxlaqı, iffətsiz olmasaydı, iffəti, çirkin olmasaydı, gözəli necə ayırd edə bilər, necə anlayardıq?!

Bu baxımdan bizə gözəlliyi göstərən çirkinlik də gözəldir.

Toxunmayın o qadına!..

British Council təlim keçirib

British Council BDU-nun Xarici Əlaqələr Departamentinin təşkilatçılığı ilə Beynəlxalq münasibətlər və iqtisadiyyat fakültəsinin tələbələri üçün təqdimat keçirib. Təqdimat, British Council tərəfindən təşkil olunan Esse Müsabiqəsinə həsr olunub. Prezentasiyaya iqtisadiyyat sahəsində ixtisaslaşan tələbələr qatılıb. Tədbirdə həmçinin ingilis dilinin təkmilləşdirilməsi məqsədilə təşkil olunan IELTS imtahanları üzrə hazırlıq kursları barədə ətraflı məlumat verilib.

Təşkilatın əməkdaşları - Fidan Hacıyeva və Cavid Quliyev hər iki məsələ ilə əlaqədar məlumat veriblər. Onlar bildiriblər ki, keçən ilki müsabiqələrdən fərqli olaraq bu il birinci yer üç nəfərə veriləcək. Həmin tələbələrin Londonda yerləşən King College-də təşkil olunacaq bir aylıq yay məktəbində iştirak edə biləcəkləri də vurğulanıb.

Görüşdə iştirak edən Beynəlxalq Proqramlar və Layihələr Şöbəsinin müdiri və Jurnalistika fakültəsinin dosenti Təranə Mahmudova esse yazarkən nəzərə alınmalı olan amillər barədə danışmış, müəyyən tövsiyələr vermişdir. Sonda çıxışçılar tələbələri maraqlandıran sualları cavablandırılıblar.

Baş redaktor:

Anzulə ƏMİROVA

Redaksiya heyəti:

Solmaz Babaşova,
Aynur Qurbanqızı,
Tamilə Müslümovna,
Salam Muxtarov,
Keremət Böyükçöl

Redaksiyanın ünvanı:

Bakı, akad. Zəhid Xəlilov küç. 23,
BDU-nun əsas binası, III mərtəbə
Tel.: 439-03-64, 439-04-78
e-mail: BU_press@bsu.az

Sifariş: 163

Tiraj: 2000

VÖEN: 990000213
Lisenzia №-022708
Qəzet "Azərbaycan" nəşriyyatında
ofset üsulu ilə çap olunur.
Əlyazmalar geri qaytarılmır